

Výskum fúzie v Európe

Európsky fúzny program je spoluprácou členských štátov Európskej únie a Švajčiarska koordinovaný Európskou komisiou. Financovanie zabezpečujú Rámcové programy EÚ. V rámci 7. Rámcového programu (2007 – 2011) sú na výskum fúzie vyčlenené takmer dve miliardy EUR na:

- realizáciu projektu ITER
- prípravu zariadenia ITER na prevádzku
- vývoj technológií pre zariadenie DEMO
- výskumné a rozvojové aktivity vo väčšom časovom horizonte
- ľudské zdroje, vzdelávanie a školenie

Výskum fúzie v Európe zabezpečujú a koordinujú:

EURATOM (Európska spoločnosť pre atómovú energiu):

- program zastupuje Európska komisia a pozostáva z tzv. zmlúv s asociáciami medzi EK a členskými štátmi EÚ alebo organizáciami v rámci členských štátov EÚ. Asociované štáty alebo organizácie sa podieľajú na výskume fúzie v rôznych krajinách Európy vrátane Slovenska.

EFDA (Európska dohoda o rozvoji fúzie):

- zabezpečuje najmä koordináciu a spoluprácu medzi výskumnými inštitúciami smerom k príprave a prevádzke zariadenia ITER, ako aj v budúcnosti plánovaného experimentálneho reaktora DEMO. V súčasnosti zabezpečuje prevádzku zariadenia JET vo Veľkej Británii, vývoj technológií pre riadenú fúziu a prispieva tiež do medzinárodnej spolupráce vo výskume fúzie.

Fusion for Energy (Fúzia pre energiu):

- je organizácia vytvorená Radou ministrov EÚ v roku 2007 na obdobie 35 rokov. S rozpočtom cca štyri miliardy EUR na obdobie prvých 10 rokov je jej úlohou zabezpečiť a koordinovať spoluprácu medzi výskumnými organizáciami a európskym priemyslom na vývoji a výrobe takmer polovice komponentov potrebných na výstavbu zariadenia ITER. V širšom časovom horizonte bude koordinovať európsky príspevok k budovaniu a prevádzke medzinárodného zariadenia ITER a neskôr aj zariadenia DEMO. Organizácia tiež podporuje tzv. širšiu dohodu uzavretú medzi EÚ a Japonskom v roku 2007. Cieľom tejto dohody je podporiť projekt ITER ďalšími podpornými projektmi a urýchliť výskum fúzie s cieľom skutočnej produkcie energie na báze riadenej fúzie (zariadenie DEMO).

